

Koordinatzailearen ardurapean, hiru azpisailetan eratu zen Histori Saila: Iker, Irakas eta Hiztegi azpisailak. Sailari sailburu koordinatzaile berri bat eman zitzaion (Agustin Azkarate), eta azpisail bakoitzak bere arduraduna izanen du. Oraingoz bi hautatu dira: Iker azpisailerako Jose Agirreazkuenaga, eta Hiztegi azpisailerako Joseba Intxausti. Irakas azpisailerakoa laster aukeratuko da, esan digutenez. Iparraldearekiko harremanetarako «Lauburu» taldearen idazkaria, Mattin Lartzabal izendatu zen.

UEUko Sail honek ez du berehala lortu aurten hainbateko hazkunderik. Azken ekinaldian, jende berriak ezezik, espezialitateko lagun gehiago bildu da. Urtean zehar, elkartuta, aurrera eraman litezkeen Histori lanetarako agintari on bat dute hori.

Lankideen elkarganatzea errazagoa gerta zedin, uztailearen 25-erako dei berezi eta ireki bat egin zieten lagunek UEUn ez zeuden historilari euskaldunei Larraonan bil zitezen. Sailaren arduradun ohiak, Joseba Intxaustik, gidatu zuen bilera eta beronetan mugatu nahi izan ziren lan-talde berriak, elkartzeko, premiazkoak izango lituzkeen oinarri orokorrak.

Euskaltzaindiaren batasun-lana onartu egiten du taldeak; haseratik bertatik, ideologi tolerantzia oso bat aitortzen da, sail-lagun orori, ideologian eta politikan, inolako trabarik jarri gabe. Sailaren egiteko nagusiena Historia euskaraz lantzea izango da, helburu hori lortzeko, premiazko lana bultzatuz eta aurreratuz. Euskara batua, mintzaera tekniko finkatua, irakaslanak, ikerketa historiko euskalduna: horietxek dira batez ere landu nahi diren ikuspegiak. Eginkizun horiek arestian aipatutako hiru azpisailetan antolatu dira.

Jakin dugunez, azpisail hauek hasi dira lanean eta datorren UEU-rako zenbait lan egin nahi lukete. Historiaz arduratuek, beraz, badakite nora bil litezkeen bere jakintza elkarren babespean eta euskaraz burutu nahi baldin badute (Agustin Azkarate, Irakaslego-Eskola-Magisterio. Eskoriatza. Gipuzkoa). Pozgarri da, noski, euskal lan-taldeak indartuz datozkigula jakitea. ■ *Joan Larrinaga.*

Euskadiko IV. Pedagogi Jardunaldiak

Euskadiko IV. Pedagogi Jardunaldiak Donostian burutu dira aurten, iragan Abuztuaren 25-30 bitartean. Datu argigarrien bezala zera esan dezakegu, 132 ikastaldi mota eman direla han bildu maila guztietariko (B.U.P. eta F.P. II.a barne) irakasleentzat, eta 3.000 irakasleko kopurua izan dela.

Lehen-balantze bat egiterakoan, gero zehazkiago egin daitekeelarik ere, oro har, esan dezakegu nahiko pozik atera dela jendea jardunaldiotatik. Hara, 787 irakasleren artean burutu inkesta eredu batetan, «oro har ongi» irizten zioten 626 lagunek; aldiz, hუსgune

gehiegi aurkitu dituztela 124 lagunek. Uste da, hein batetan behintzat, «hugune gehiegi» horiek antolakuntzaren mailakoak direla. Nagusiki, kausa bi hauei zor zaie: jende kopuru handiegia eta jardunaldion «txandakatze» berezitasuna: urte oro hiri ezberdinean egin ohi direnez, berauen ekipo antolatzailea ere desberdina gertatzen da. Arazo honek leku jakin batetan finkatzera garamatza, baina inkestatu 787 lagunetik 612 ez dira txandakatze posibilitatearen aldeko azaltzen.

Jardunaldion masa-kopuruaren arazoari buruz, ADARRA beste puntu bat ere planteatu beharrean aurkitzen da: zenbait aldakuntzaren premia, ez bakarrik antolakuntzaren aldetik, baita Jardunaldien enfokearen aldetik ere. Are gehiago zehaztu behar ditugu helburuak eta hauen arabera moldatu geure eginbide guztia.

Zeren ADARRA Elkartearen ekintza ez bait da Euskadiko Pedagogi Jardunaldietara soilki mugatzen. Hauek gerta daitezke, bai, kanpoko ekintza ikusgarri nahiz deigarri bat. Baina ADARRAK urte guztian zehar dihardu. Lau urteren ondotik, gero eta ahalegin biziagoz ari gara esaten, ez dela oraino Euskadiren barne egiazko mugimendu pedagogikorik eraiki, eta haren behar nagusia aldarrikatzen. Eskola eta irakaskuntza sakonetik ukituko duen mugimendua behar dugu, ez «irakaskeria» delako ekintza soila: ez gabiltza soilki metodo hobetuen bila, gero aurpegia garbituxeago baizik izan ez dezakeen edukinik gabeko eskola egiten. Metodoz aldatzeak, beste gabe, ez du eskola-beraren aldakuntza suposatzen. Horregatik, derrigorrezko dugu mugimendu pedagogiko serio eta sakona, ADARRA bila dabilena. Izatez, bada jadanik ADARRA elkartearen barne eta ADARRA gero eta gehiago aurkitzen ari da mugimendu pedagogiko honetaz egiazki axolaturik dagoen jendea. Baina guztiz beharrezko zaigu, egun, oraino ez dugun oinarri zientifikoa, eta pentsamendu propioa, bidea argi diezagun eta urratsak emankor egin.

Mugimendu pedagogiko honek, bada, irakaskintzaren maila eta eremu guztiak bere barnean behar ditu hartu. Agian ikastola munduan hoztasun kezkarri bat ari da zabaltzen, eta soldata baten trukean ilusio gehiegi gabe «saripeko» jendea ugaltzen. Estatal zentruetan beste bide batetik heldu da erresistentzia, egun oroko lan modua eta haren arazoak kritikatzetik nahi ez dutenen aldetik. Irakaskintza pribatuaren sektorean, azken aldi honetan ematen ari den ideologiazioa bitarteko, ADARRAri eta bere Jardunaldioi susmo handienez begiratzen dien jendea hainbat ikastetxe erlijiosoetan gertatzen da.

Ingurumundu honetan, beraz, ari da lanean ADARRA bere helburu propioak zehaztu ezinik. Euskadiko Pedagogi Jardunaldiak behar dira aztertu eta azterketa honetan nahitaez presente egon behar du mugimendu pedagogikoaren gaiak. Hori jakinik, berau izanen da punturik nagusienetarikoa ikasturte honetan zehar. ■
Mikel Sagues.

Hirugarren mundu-gerra

Hirugarren mundu-gerra ezinbestekoa omen da.

Zeinek piztuko, ordea?

Bi dira piz dezaketenak: Estatu Batuek eta Soviet Batasuna. Baina Estatu Batuek defentsiban eta beldurrez bezala daude orain. Soviet Batasuna, oster, harro eta erasotzaile.

Zergatik, baina, gerrara jo?

Europagatik: «Je dis que la troisième guerre mondiale éclatera pour l'Europe». Argiago ezin esan. Europagatik, alegia, Europako ekonomi sendoagatik, Europaren eragin politikoagatik, Europaren indar militaragatik. Hori dena behar duelako Soviet Batasunak mundua gobernatzeko: «Les Soviétiques ne pourront établir l'hégémonie globale à laquelle ils aspirent que s'ils ont l'Europe».

Deklarapen hauen alkantzua? «Antikomunista primario baten deklarapenak ote? Ez dut uste, maoistak ere antikomunista direla aurretik deklaritzen ez bada behintzat. Europearron begietara hautsa botatzea ote? «Bat bitan banatzen denaren» eta «eztabaitaketa» ezkutukiak ikasi dituenak hala usteko du, noski. Nik, simple-simple, Txinako agintarien analisiaren fruitu bezala ulertzeko joera dut.

Izan ere, deklarapen hauek ez dira edozeinenak. Deng Xiaoping jaunaren hitzak dira, abuztuan Oriana Fallaci entrebistari sonatuari esanak. Deng Xiaoping hau, Maoren burkidea, irailaren seian dimittitu arte, Lehen ministrordea zen, Txinako bigarren gizona. ■
Joanes Lekerika.

Bakantzetan historia ikasi

Paradore Nazionalean zegoen salgai liburutxo hau, *Peñiscola*, 1962, J. Catalán Bolinches batek egina, 70 orrialdetako foileto historiko ttipi bat, eta erosi egin nuen, eguzkia hartuz, aurrez-aurre neukan gaztelu harroak zer historia ote zuen, ikasteko, patxadaz etzanda hondartzan.

Izan ere, bidezkoa da: Paradore Nazionalen prospektoak dienez, Secretaría de Estado de Turismo-k Paradore sare bat zabaldu du Estatu guztian, «paraje gutxien frekuentatu, baina interes turistikoa nabarmenekoetan», leku historiko inportanteetan bereziki. Eta bidezko da, turismo nazionalari begiratzen dion Estatuak, lekuotan hain zuzen turistari behar bezalako informazio historikoa ere eskaintzea. Informazio nazionala. Nik holaxe irakurri nizun, beste batean, *Navarra* liburuxka ere, Herriberri/Oliteko Paradorean. Egilea,